

„Primorski List“

izhaja vsaki 1., 10., in 20. dan v mesecu. Cena za celo leto 1 gl. 50 n., za pol leta 75 n. Posamezne številke se dobivajo v tabakarnah: Nunske ulice in Šolske ulice po 4 nov.

PRIMORSKI LIST

Boučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

Uredništvo in upravnništvo mu je v Gorici, Nunske ulice št. 10. — Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Upravnništvo sprejema oglase in naznanila po pogodbi.

Odgovorni urednik in izdajatelj: J. Marušič.

Lastnik: Konzorcij „Primorskega Lista“.

Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Vseslovenski shod.

Vsak narod ima svoje težnje, vsak narod ima svoj smoter, v čegar dosego deluje z vsemi svojimi močmi. In ta smoter si stavi vsak narod na podlagi pravic, za katere mu jamči sam državni zakonik. Ako ima sploh kak narod kak težnjo, tedaj jih ima po vsej pravici največ slovenski narod sam, kateri živi, svečano priznано in žal, do zdaj v samih težnjah. On toži še vedno, in žal do zdaj brezpešno po pravicah, ki mu pripadajo po naravnih in državnih zakonih. Dolgo se je boril naš narod v dosego zajamčenih mu pravic in v lastno osvobodjenje od tujega nasilstva, da, zaman so bili do zdaj po večini vsi njegovi naporji; vendar, čast njegovi vstrajnosti, do zdaj ni še obupal, marveč še vedno upa, da mu napoči doba srečnejše prihodnosti, katero izvoča pravični izvršitvi priznanih mu pravic po njegovih verno udanih mu poslancih. Da, poslanci in voditelji naroda sami so pozvani v to, da delujejo v boljše narodovo prihodnost, da iznebijo narod z izpolnitvijo njegovih teženj t. z. želi ga teženj samih. In da uzre narod že enkrat uresničene svoje težnje, zato se sedaj zateka k — vseslovenskemu shodu, kateri mu bodi v rešitev in osrečenje. In ta shod se ima vršiti v prvi polovici meseca septembra v Ljubljani. Narod hoče povodom tega shoda izraziti po svojih zastopnikih in prvoboriteljih svoje mnenje in prepričanje o sedanjem vladnem sistemu, ter izjaviti svojim prvakom načela, katerih naj se drže v svojem nadaljnjem delovanju. Razkriti jim hoče svoje rane in svoje potrebe, katere naj zacelijo in katerim naj kar najhitreje opomorejo.

Vsakdo, ki je pozvan v življenje, ima tudi pravico do življenja, do obstanka. Slovenski narod je tudi pozvan v zgodovinsko življenje, zatorej mu bodi zajamčeno tudi mesto v svetovni zgodovini. Ali kdor je pozvan v življenje, neče samo življensko hirati in mreti, ampak hoče res živeti in sicer častno živeti. In to hoče naš narod, v priborenje takega častnega obstanka hoče delovati s svojimi poslanci, v to bodi sklican tudi — vseslovenski shod.

Zastopniki slovenskega naroda, ki poznajo najbolj njegove težnje, so državni in deželni poslanci, župani, župniki, kurati, vikarji in drugi uplivi in veljavni možje. Zato se ti kar najprej vabijo k vseslovenskemu shodu. Shod bo zaupen, in zato se bodo glasila vabila na ime vabljenec.

Vse one rodoljube, kateri ne spadajo v vrsto imenovanih zastopnikov naroda ter bi se radi vse eno udeležili shoda, se opozarja, da izrazijo to svojo željo do 25. tega meseca. Na poznejše oglase se bode oziralo samo, v kolikor bodo pripuščali prostori.

Glavni činitelji v narodu so župani, župniki in učitelji. Ti naj skrbijo tedaj, da se tega shoda kar najštevilneje udeležijo oni, katerim je to mogoče. Lastna imena, in imena onih, ki se mislijo udeležiti shoda, naj sporočijo pripravljavnemu pododseku za imenovanje shod v Gorici, oziroma uredništvu „Primorskega Lista“ ali „Soče“ ali kakemu državnemu poslancu.

Slovenski narod na Primorskem ima mnogo potreb, mnogo teženj, zato naj pošlje tudi mnogo zastopnikov k vseslovenskemu shodu.

Oni gospodje pa, katerim ne bo mogoče, udeležiti se tega shoda, naj javijo to po dopisnici v Gorico, da se bode moglo tem več drugih zaupnih mož vabiti k tej velevažni skupščini.

Kakor rečeno, ima biti vseslovenski shod v Ljubljani velikega pomena za slovenski narod. In ker je od usode posameznih narodov odvisna in usoda države, zato bo ta shod tudi važnega pomena za našo slavno Avstrijo. Vsi oni tedaj, katerim je na srcu sreča slovenskega naroda in usoda slayne Avstrije, naj se udeležijo tega shoda.

Vsakdo, ki je napaden, se mora braniti, da se ohrani, ker mora vsakemu

biti lastni obstoj vendar najljubši. Le s tem, da častno obstoja, zamore i ostalim opomoči.

Slovenski narod, i ti hočeš obstojati, hočeš častno obstojati, zato se pa gani in brani, da te ne zató tujci navalijo. V obilnem številu priteci in prideri torej v Ljubljano k vseslovenskemu shodu, govori, prosi in zahtevaj po svojih poslancih to, kar ti gre in pripada po božjih, naravnih in državnih zakonih!!

Politično premišljevanje.

Večkrat čitajoč časnike, se v srcu nžaljen globoko zamislim in samemu sebi modrumem:

Oh, kak je sedanjí rod na svetu! Pri nas na Goriskem in Primorskem se Slovenci in Italijani ne samo grdo in pisano gledajo ampak tudi smrtno sovražijo. Italijani so bili vajeni le vladati. Povsod so le oni gospodovali, pri vseh uradih in oblastnjah je bil le njih jezik vpošteván, slovenski pa nepoznan in zapostavljen. In sedaj, ko so se Slovenci probudili in zahtevajo, da bi se tudi njihovemu jeziku priznala enakopravnost in enakoveljavnost, se Italijani zgražajo in se niti predstavljati ne morejo, kako bi oni mogli zgubiti gospodstvo in odstopiti od svojih starih pravic ter „barbarski“ slovenski jezik sprejeti za enakorodnega svojemu.

Vže misel na to jih tako razljuti in razkači, da mnogokrat pozabijo na svoje človeško dostojanstvo in postanejo slični razdivjani živini.

In vendar ne more biti drugače. Kar gre Slovincem po božjem in naravnem pravu, tega jim ne more nihče vzeti za vselej. Lahko se jim odreče in vskrati za nekoliko časa, a za vedno nikdar.

Kakor Italijani na Primorskem tako bi radi tudi Nemci na Koroškem in Štajerskem Slovence pohrustali.

Moj Bog! Ali nimamo tudi mi pravice na svetu živeti? Ali ni Bog tudi nas in naš jezik vstvaril? Kakšna krivica se godi drugim, če mi v svojem jeziku govorimo in se veselimo? Take in jednake misli se mi vrtijo v glavi, ko čitam poročila časopisov o dogodkih v Celju. Kaj se je pa zgodilo? Čujte!

Slovenci iz cele Slovenije hitijo 8. t. m. v to na pol slovensko mesto, da bi bili navzoči pri slovesni otvoritvi „Narodnega doma“, kojega so si sezidali tamošnji slovenski domoljubi. To je že dovolj, da so bili vsi tamošnji Nemci po koncu Ker niso mogli slavnosti preprečiti, so hoteli pa vdeležence žaliti. Tulili kričali, psovali in žvižgali so za Slovenci kot znoreli. Čuli so se tudi glasovi „doli s slovenskimi psi!“ Vojaki in orožniki z nasajenimi bajoneti so morali varovati in spremljati došle goste od kolodvora do mesta slavnosti in na stanovanja. Ko so pa po končani slavnosti Slovenci odhajali so jih Nemci zopet napadali na najostudnejši način. Metali so na nje gnjila jajca in steklenice, v katerih je bilo črnilo in hudičevo olje. Mnogi so bili ranjeni, mnogim se je pokvarila obleka.

Oh, oh, kam smo prišli!

Komu se ne žalosti srce, ko čita ali sliši, kako divja nemški „furo“ proti Slovincem na Koroškem. Iz nekaj popolnoma slovenskega Korotana slišimo obupni klic: „Bratje, umirajoči vas pozdravljamo!“

Razum stihir ali petih mešanih t. j. pol slovenskih in pol nemških ljudskih šol, morajo imeti koroški Slovenci vse šole nemške, v katerih se njih otroci ne učijo, mariveč brezuspešno mučijo. Za vsako slovensko drobtinico morajo hoditi trnjevo pot od najvišje do najvišje inštanca na Dunaju. In ko z največjim naporom dosežejo, kar jim gre po postavi, ostane to navadno na papirju, ker se ne izvršuje. Jeli ni to žalostno?

Nič boljše se ne godi Čehom. Od kar je grof Badenijeva vlada izdala one glasovite jezikovne naredbe, po katerih so tudi Čehi na svoji zemlji zadobili enakopravnost s prej vladajočimi Nemci, ni več miru na Češkem. Nemci vpijejo, gro-

zijo, žugajo in pritiskajo na vlado na vse dopustne in nedopustne načine, da bi preklicala jezikovne naredbe, in to zato, ker se jim zdi vnebojničji greh, da bi se morali nekateri nemški državni uradniki učiti češki jezik, ako bi hoteli službovati med češkim narodom. In ker ne morejo z lepa doseči, kar želijo, so začeli rabiti silo.

Iz Mosta na Češkem se poroča namreč „Politiki“, tako čitamo v „Edinosti“, da postaja ondi razburjenje od dne do dne huje 200 — 400 nemških razgrajčev se vlačí po cestah. Oboroženi so s palicami in koli, debelimi kakor človeška noga. Ti ljudje tulijo in rjovejo, da je strah, prepevajo protiavrstrijške pesmi in žalijo na nečvnen način češki narod in avstrijsko državo. Kjer srečajo kakega Čeha ali češki govorečega človeka, napadajo ga s koli in udrihajo po njem. Posebno grdo je, ko pride noč. Gorje Čeha, ki bi se prikazal na ulico po devetih uri zvečer. — ubili bi ga! V tem času se dogajajo pravcate orgije germanske zdivjanosti. Ta fanatična svojat ve dobro, da jej mestna policija ne stori žaloga, ker je policija ravno toliko vredna, kakor divjaki sami. Minulo sredo so naleleteli trije češki rudarji, vračajoči se domov, na tako germansko tolpo. Takoj je začela udrihati po njih s koli, tako, da so vsi krvavi obležali na tleh. Zato pa je prišla mestna policija in je zaprla — Čeha!

Drugi večer je zopet čakalo okoli 200 nemških junakov na češke rudarje in nabili so jih tako, da so obležali na pol mrtvi. Seveda je prišla zopet „slavna“ policija in zaprla — ranjence, jednega pa pustila celo ležati in so ga morali drugo jutro odnesti v bolnišnico.

Take in jednake stvari se dogajajo med olikanami in izobraženimi Nemci na Češkem.

Da, da hudo je za one, ki so prepričani, da so le oni odločeni in poklicani za vladati in gospodovati, ako vidijo, da to jim ne bode več mogoče.

Ako pomislimo še, kako kruto zatirajo tudi onstran Litave oholi Madjari naše brate Slovake, Rusine, Srbe in Hrvate, katerim ne privoščijo, da bi se v svojem jeziku izobraževali, marveč jim svojo „kulturo“ vsiljujejo in jih hočejo popolnoma raznaroditi, potem mora res človeka — kristjana zgrabiti sveta jeza, da zdihuje iz globine svojega srca:

Oh ubogi krščanski narodi! Kedaj bo konec vašemu brezplodnemu narodnostnemu boju?

Vi se med seboj prepirate, tožite, preganjate, zatirate, drugi pa, ki so ta prepir med vami zanetili in ga še vedno kurijo, se za vašim hrptom veselijo in roke manejo, ker si pri tem žepe polnijo. Vi gmotno propadate, oni bogatijo, vi drug družemu blagostanje in prospeh zavidate, oni pa to sebi v korist obračajo.

Veren kristjan uvideva v tem kazem božjo. Evropski zapadni narodi so Boga zapustili in postali brezverni. Udali so se brezpogojno pogubnemu liberalizmu, sprejeli njegova brezverska načela in po teh svoje države uredili, sedaj vidijo njegov sad in občutijo njegovo moč.

Dokler se narodi ne vrnejo zopet k Bogu, ne bodo pravični drug družemu. Kajti Bog edini je pravičen vsem, in kdor v Boga veruje in ga ljubi, bode ljubil in pravico izkazoval tudi svojemu bližnjemu.

Moralna plat „Reifeisnovih posojilnic“.

II.

Reifeisnove posojilnice so moralne tudi že po svojem izrecnem namenu: razmere svojih članov zboljšati v *pravem* in gmotnem oziru.

Reifeisen je tedaj svojim denarnim zavodom podložil najprej *pravni* (moralni) temelj. Vedel je namreč da polovica gmotnega boljšanja korenini v zboljšanju krščanske pravnosti t. j. krščanskega življenja — združnikov. Krščansko-nraven mož ne bode nikdar potraten, za-pravljiv; kakor pa je razsipnost ali za-

pravljivost skoraj glavni vzrok slabih gmotnih razmer posameznikov, tako je krščansko-nravno varčevanje, zmernost glavni vir k gmotnemu izboljšanju.

Seveda Reifeisnova posojilnica s tem, da ima n. pr. v § 2. izrecno vsprejet krščansko-nravni smoter, le tega še nikakor ni dosegla. Pravila takega denarnega zavoda so in ostanejo le pravila, *mrta črka*, če ni tudi duha, kateri bi je oživljal. Za to pa nahajamo po nekod tudi Reifeisnove denarne zavode, ki nikakor ne dosežajo svojega pravnege namena, ker so v rokah *gospodarsko-naravnih* t. j. liberalnih voditeljev. Takim je edini cilj le *čim največ dobička*.

Vsa morala Reifeisnovih posojilnic zavisi tedaj od moralnega krščansko-vestnega načelnštva, ki se zaveda svoje pravne naloge in jo tudi izvršuje. Hvala Bogu, da so skoraj vsi slovenski Reifeisnove denarni zavodi v rokah izvrstnih načelnštev, ki umejo in izvršujejo svojo nalogo.

To plemenito pravno nalogo pa vrši načelnštvo take posojilnice prvič s tem, da prejema denar (hranilne vloge) na obresti. Kako to, porečeš morda? Kaj ne delajo tako tudi drugi, recimo liberalni zavodi? Jeli kaka razlika mej vlaganjem oziroma sprejemanjem vlog tu in ondi?

Odgovarjamo: na videz ni nobene razlike, pač je in mora biti dejanski bistvena razlika.

Morala vlaganja pri Reifeisnovih posojilnicah obstaja v tem, da omogoči vlaganje tudi manj premožnim t. j. širšemu narodu.

Seveda morejo manj premožni vlagati tudi v druge — liberalne — zavode. Ali taki zavodi so večkrat le predaleč od širše mase t. j. od ubožnišega ljudstva, ki naj bi varčevalo. Zato se pa zgodi, da ob takih razmerah sicer nabirajo in zbirajo ubožnišči vinar do vinarja ali do vlaganja pridejo le redko kedaj. Saj nas izkušnja uči, da denar, dokler je doma, je vedno v nevarnosti. Zdaj ta skušnjava, zopet druga namišljena potreba, in človek se le prerad uda, da vzame okrogel denar, ga zmeni: ter sleduč potoži, da še sam ne ve kdaj in kako. Denar je namreč okrogel. Ko bi pa sicer imeli priliko nalagati n. pr. pri kaki trški ali tudi mestni hranilnici svoje goldinarčke ali celo samo kronce, bi li pa to tudi storili? Skušnja uči, da ogromni del ubožniših tega ne stori ni tam, kjer ima priliko vlagati v kapitalistične (mestne, trške posojilnice). Zakaj pa ne?

Zato, ker se *sramujejo* vložiti malenkostne svotice pri gospodih, ki sami vlagajo tisočake ali vsaj stotake. Utegne se tudi prigoditi, da se ena ali druga stranka, če prinese n. pr. najnižjo svotico samo 1 krono v kapitalistične hranilnice, da se ta s porogljivim smehom osramoti ali se ji pa le nejevoljno ugodí.

To seveda ne vabi ljudstva, ampak je odtujaže denarnim zavodom in sploh varčevanju.

Sicer pa so trški denarni zavodi večkrat le prenestopni širši masi, da ne govorimo o mestnih. To pa seveda ne pospešuje varčnosti naroda, ampak jo zaprečuje. Varčnost pa je krščanska moralna čednost. Vkolikor jo napominani denarni zavodi preprečujejo niso moralni; vkolikor je ne pospešujejo, so nepopolni. Reifeisnove posojilnice pa že po svojem bistvu pospešujejo narodno varčnost, so torej bistveno moralne; če so pa še v dobrih rokah, se smejo pred drugimi in prav posebno imenovati *moralne* denarne zavode.

Taki denarni zavodi naj bi obsegali k večjemu do 3000 duš. Zato naj bi se osredotakal njih delokrog v večih župnijah ali pa v kakem večjem vikarijatu.

Ko bi se torej enkrat v vsakem večem cerkvenem okrogu ustanovile take posojilnice, ki imela širša množica naroda najugodnišo priliko k — varčevanju. Varčevanje bi bilo potem takem celemu narodu omogočeno, ne samo premožnim ali onim v obližju mest in trgov, marveč tudi resnišim v zadnjem gorskem kotu.

Da, prav za revniše so Reifeisnove posojilnice in tu tiči jedro njih „moralnosti“! Kapitalistov namreč ni treba še le naganjati, naj varčujejo. Oni to izvrstno umejo: večkrat še preveč in ne baš krščansko. Denar denarnih mogotcev ne leži mrtev: nič se bati; ali druga je z denarjem naroda: ubožniših slojev.

Nū, in Reifeisnove posojilnice imajo svoj vzvišeni *pravni* smoter t. j. imajo nalogo in cilj *delovati* na to, da se narod v njih delokrogu *pruča* varčnosti, krščanski čednosti ter se tako povzdigne pravno do skromnosti, treznosti!

Če se načelnitvo te svoje pravne naloge zaveda, bo zaresno in neumorno delovalo na to, da se zlasti mladina pridobi za varčevanje. Ne samo, da nikdar ne bode nerado ustreglo, kedar bi se šlo za najmanjše privarčevane zneske, marveč še na roke pojde vsakteremu bodreč ga, naj ustraja, roče ga, naj vsaj začne, naj poskusi s prvo vlogo, kažoč mu, koliko bi si utegnil prihraniti n. pr. v desetih letih itd. Ker se dalje pri današnji razsipnosti naroda in pohlepčnosti po uživanju zopet in zopet pridiguje o varčnosti, so take Reifeisnove posojilnice najširša podlaga in najplodnije torišče k dejanskemu izvrševanju evangelijskih nauk o varčnosti.

Z drugo besedo: Reifeisnove posojilnice *morajo* po svojem *pravem namenu agitovati* za varčevanje, t. j. v svojem delokrogu si na vse dopustne načine prizadevati, da se dejanski varčuje.

In to tudi store take posojilnice, posebno, če so v rokah gorečega, vnetega duhovnika kateri smatra v varčnosti ne samo *gnotno* povzdigo marveč tudi *pravno* spopolnenje svojega naroda.

Prav zaradi tega pa tako zvane državne oziroma pošne hranilnice nimajo moralnega pečata, ker pri njih dela z večine le mehanično ustrojstvo, uradniški duh, ki sicer beleži tudi po eno krono v 10 petnovčarskih znakih, pa se sicer prav malo briga za resnično varčevanje v njegovem delokrogu. Sama deska ali celo le kak odtisek na oknu ali kje notri v uradniščem v kakem kotu ne navaja k varčnosti. Zato pa pošne hranilnice nikakor ne dosejajo same od sebe niti gnotnega zboljšanja naroda, niti celo moralnega; v kolikor se jim prvo posreči, se imajo zahvaliti le cerkvi in šoli oziroma duhovnikom, ki iz prižnice in učiteljem, ki v šoli vabijo in naganjajo k varčnosti. Sicer so po taki pošni hranilni zavodi le polovičarski; dajejo namreč ugodnosti varčevalcem; nobenih pa ne *izposojevalcem*. V tem so pomanjkljivi in torej zopet tiče Reifeisnovim posojilnicam, ki navajajo k varčnosti in posojajo privarčevani denar.... prednost.

Da, le te so do cela moralni denarni zavodi. Za nje deluje ne samo duhovnik in učitelj ampak tudi vsak zaveden združnik n. pr. združnik oče v svoji družini, pri sinovih, hčerah itd. Taka agitacija navadno tudi doseže svoj cilj, saj se gre za domačo, kmečko, vaško hranilnico, od katere je že prejel morda oče, ali brat, sestra itd. marsikatero dobroto, pomoč v stiski; saj se gre za domačo *posojilnico*, od katere bi utegnil(a) potrebovati tudi sam(a)! To se pa razume, da se posojila daje rajši takemu, ki je

LISTEK

Kako se je ženil Peter Zlatič.

(K. Dvorjanec.)

Petru se je sedaj posrečilo. Za dovoljen je spuščal goste dime v zrak.

Ne dolgo na to je Marijanica odšla na deklin klic v kuhinjo. Peter je ostal sam z Gričarico. Tako se mu je ponudila prilika, da odkrije Gričarici svoje želje.

„Trčiva no, mati Gričarjeva, na vaše zdravje, Marijanico in pa moje“ se je oglašil Peter, izpil in prazen kozarec postavil na mizo. Po kratkem molku prične:

„Ej, mati Gričarjeva, kako vam je dobro. Lepo domovanje, veliko posestvo, pa kaj bi našteval! kratko vsega imate dovolj.“

„Res je, hvala Bogu! Ne morem se pritoževati“, odvrne Gričarica.

„In poleg vsega tega imate še dobro hčerko, da je ni take v naši okolici. Samo še nekaj pogrša vaša hiša! Bistvo je pogledal pri teh besedah Gričarico.

„Kaj misliš?“

„Tak dem ne more biti brez možkega. Možka manjka vaši hiši, pravim moža gospodarja.“

„Vse bo prišlo o svojem času, ako je tako božja volja. Marijanica je v letih. Ako se hoče možiti, naj se, jaz jej ne bom branil.“

Nastal je zopet molk. Peter ni vedel,

že prej podpiral posojilnico z vlogami, kakor pa onemu, ki je sicer podpiral, pa samo — oštirje, tabakarneje, žganjarje, kvartopirce itd. — Reifeisnove posojilnice so moralne tudi z ozirom na vračanje vlog.

Prigodi se namreč, da hoče kdo, potem, ko je le nekaj privarčeval, zopet vse iztegniti. Pri drugih denarnih zavodih se ga pač ne vpraša, zakaj bo to, ampak se mu da, četudi se sluti, da bo šlo, kamer bi ne smelo iti. Vodstva Reifeisnove posojilnice pa je sveta dolžnost, da takemu skuša na srce pokladati, kako težko se kaj prihrani, kako lahko pa se zapravi itd! Koliko nepotrebnih stroškov se s tem očentnim posrejevanjem prepereči! V tem se še prav posebno zrcali moralna plat Reifeisnovih zavodov.

Dalje je namen takih zavodov, če nedostaje vlog za posojila, dobivati si denarna sredstva s svojim *zadružnim* kreditom.

O tem smo že zadnjič omenili, kako tukaj stojè vsi za enega in eden za vse. In res! Če n. pr. eden, morda tudi nar ubožniši združnik rabi denarja, posojilnica ga pa slučajno nima, tedaj se na temejši skupnega kredita vseh zadružnikov posojilnica izposodi pri drugem denarnem zavodu... da odpomenu prosilcu. Ali niso v tem slučaju ubožnemu prosilcu pomagali vsi zadružniki? — Zares vse ustrojstvo Reifeisnovih posojilnic temelji na krščanski pravosti — oziroma bratoljubju.

Za to pa tudi povsodi opazamo, da so v prvi vrsti duhovniki pospeševalci takih zavodov, da pa jih več del ovirajo možje, ki ne kažejo preveč kršč. zavesti svojih krščanskih bratoljubnih dolžnosti nasproti bližnjiku.

Celjske slavnosti in nemška kultura.

V Celju se je 7. in 8. t. m. vršila velika slavnost — otvoritve „Narodnega doma“ in blagoslovljenja nove zgradbe celjskega „Sokola“. Na vse kripnje so delovali nemški liberalci in nacionarci, da bi zaprečili slavnost, ali — ni šlo. Slovesen vhod v mesto ni bil sicer dovoljen, ali slavnost se je vršila vendar sijajno, dasi v senci bajonetov. Ob tej priliki so pokazali Nemci najlepše cvetke svoje „kulture“, dokazali so vsemu svetu, da so res rod samih „izobražencev.“

Celjani so sprejeli doše goste, rodne jim brate Slovence, kar najsrčneje, v kar najslavesnejši sprejem so storili vse, kar je sploh v nemškutarskem Celju v to storiti mogoče.

Slavnost se je vršila natančno po naznanjenem vspredu. Udeležilo se je je 65 slov. društev in okolo 7000 Slovencev. Preobširno bi bilo, ako bi hoteli tukaj navesti vse pozdrave, govore in točke celjskih slavnosti; rečemo bodi zato samo to, da je bila slavnost velikanska in da ostane tudi velikega pomena za Celjane in Spodnještajerce sploh. Ob tej priliki so spoznali Slovenci, da so še čil in krepak narod, a — zatiran narod. V očeh so zrla svojemu skupnemu nasprotniku in se pri tem tudi prepričali, da jim je treba slože da se jim je skupno boriti proti skupnim sovražnim navalom.

Nemci sami so probudili v njih zavest, sami so jih privedli do spoznanja

kako bi nadaljeval. Zopet je krepko potegnul iz polnega kozarca.

„Kakor sem rekel, blagor vam. Jaz sem pa tako sam, od vseh zapuščen, nikogar nimam svojega, nobenega pravega prijatelja ne poznam, skoraj vse me zaničuje, le vi ste prijazni z menoj.“

„Kaj pa da, Peter, saj se že dolgo poznamo. Ali ne?“

„Glejte, mati Gričarjeva ko sem tako premišljeval svoje žalostno stanje, sem sklenil, da mora biti odslej drugače, da drugače. In veste, kaj sem sklenil?“

„Radovedna sem, kaj mi boš povedal.“

„Veste, mati Gričarjeva, ne morem in nočem biti več sam, oženil se bom.“

Žena se je nasmehnila.

„Na ženitvino me boš gotovo povabil, kaj ne? — Če veš, da je tako prav, se pa oženi. Star si dovolj, močan in krepak si tudi.“

„I, kaj, bi tisto! Ne da bi se hvalil, vender moram pritrditi vašim besedam. Priden delavec sem, da se ne vstrašim vsacega. Nekaj denarja imam tudi. Še vedno hranim srebrni križavec, katerega so mi darovali birmanski boter, in nekaj starih srebrnih dvajsetic. Sicer ni ravno posebno veliko, vender je toliko, da bo lahko vsaka nevesta vesela. Ali ni tako, mati?“

Gričarica mu je s smehom pritrdjevala.

„Sedaj vam bom pa nekaj povedal. Vi ste tako dobra žena, tako dobra go-

s svojimi — škandali. To je res prava nemška nestrpnost! Ker se jim ni posrečilo zaprečiti shoda, maščevali so se nad njimi Nemci s tem, da so zvečer ugasnili plin, naskočili „Narodni dom“, razbili veliko šipo, vredno 60. gl., razbili veliko svetilko nad vodom v „Narodni dom“, polomili cevi za odtakanje deževnice, ometali z gnjilimi jajci poslopje in odhajajoče gospode. In redar, ki je bil navzoč, ni aretoval napadalcev. Kar je pa jako značilno za nemško-celjsko dostojnost je to, da je moral orožnik aretovati mestnega policista.

To so res žalostni pojavi sedanjih razmer v starodavnem Celju, pojavi, ki ostanejo neizbrisni iz spomina vseh udeležencev celjskih slavnosti in vseh Slovencev sploh. Bodi! Slovenci niso pri tem nič izgubili, pač pa so se s tem še bolj spodbudili k marljivosti in odločnosti, delavnosti in neustrašenosti v vseh bojih, ki naj jim bodo v prosepah narodove sreče in narodovega blagostanja.

Naj nas le imajo nasprotniki za „barbarsko“ in „nižjekulturno“ ljudstvo; mi ostanemo radi tudi nadalje pri svojem „barbarstvu“ in svoji „nižji kulturi“, in se branimo kar najodločneje vsakemu uplivu „take nemške kulture“. Do tega sklepa nas je napotila Celjska slavnost, napotili so nas nemški škandali!

Cerkveni letopis.

Evharistični shod v Benetkah

od 8-12. avgusta t. l.

Češčenje Sv. Rešnjega Telesa ni bilo v nobenem času tako razširjeno, kakor dandanes; Po mestih in vaseh, med ubogimi in bogatimi, povsod kjer je še živa vera v vernih srcih, izkazuje se Jezusu Kristusu v najsvetejšem sakramentu največa čast. „Venite adoremus“ „pridite molimo“ zbira pred sv. tabernakelnom vse verne kristijane, kateri pripogibajo svoja kolena pred Jezusom v sakramentu ljubezni. Lepo je videti kristijana moliti pred Najsvetejšem, še lepše, ako moli skupno kaka družba, a najlepše in najbolj-spodbudljivo, ako se zberó častivci raznih stanov, svetni in duhovni, ubogi in bogati ter časte Najsvetejšega skritega v podobi kruha, z molitvijo, z živo vero, s svojim zgledom, z govori in dobrimi sklepi. To se godi pri shodih na čast presv. Rešnjemu Telesu.

Tak shod vršil se je v lepih Benetkah od 8-12. t. m. Upam, da ustrežem častitim čitateljem P. L., ako poročam nekaj malega o tem prelepem shodu.

Dne 7. t. m. ob 11½ zvečer odpeljal je poseben vlak iz Kormina v Padovo okolu 200 romarjev iz naše škofije, katerih se je naraslo med potjo na 1500. Dne 8. t. m. ob 7½ prišli smo v Padovo, kjer smo vsi hiteli v cerkev sv. Antona, da opravimo svojo pobožnost. Večina goriških romarjev, ostala je v nedeljo v Padovi, a nekatere je gnalo srce v Benetke, kjer se je otvoril ob 5½ popoldne shod na čast presv. Rešnjega Telesa. Benetke, katere so same na sebi svetovni čudež, mesto, katero nosi radi svoje lepote naslov „Venezia la bella“, pokazalo je te dneve svoj verski čut, svoje bogastvo, svojo lepoto. Ob 5½ popoldne bil

spodinja, zato vam pa ne privoščim kakega slabega zeta. In ko sem to premišljeval, prišla mi je dobra misel, in to vam sedaj povem. Kaj ne, da vam lahko povem?“

„Le povej, le povej“ silila ga je gospodinja.

„Glejte, mati Gričarjeva! Kakor sem rekel, krepak in dober delavec sem, da me ni vsacega sram, in takega zeta privoščim vam. Dajte meni Marijanico za ženo.“

Peter je vprl oči v mizo, kozarec vrtil mej prsti in v strahu pričakoval odgovora.

Sila neprijetno so zadele zadnje besede Gričarico. V spodnjo ustnico se je vgriznila, v srce jo je zazeblo. Da bi njeno lepo, mlado, drobno vzgojeno in bogato edinko snubil siromašen hlapec, to se ji je zdelo vender odveč. Toda naglo jo je potolažila in pomirila misel, da Peter ni posebno pameten, da ga imajo celo vsi za slaboumnega. In s takimi ljudmi je imela Gričarica posebno usmiljenje. Nikoli ni nikomur rekla žaljive besede, zlasti je bila pa proti takim posebno prijazna. Tako tudi Petra ni hotela žaliti z ostrim odgovorom, ki jej je bil že na jeziku, ampak premagala se je in rekla snuje:

„Tega ti pa ne morem obljubiti, povprašati moraš Marijanico samo.“

Priprosti Peter se je hotel prikupiti Gričarici.

„Priden bom, mati, še bolj ko sem

je slovesni vhod v prelepo cerkev sv. Marka, katerega so se udeležili beneški redovniki, 30 mestnih župnikov, kanoniki, 30 škofov in trije kardinali. V cerkvi imel je kardinal Svampa, nadškof iz Bolonje, nagovor na vernike, potem je bil blagoslov. Ko je bila cerkvena slovesnost končana pokazal se je vsem čaroben prizor, kajti prelepi trg sv. Marka, prekrasne palače bile so razsvetljene na čast zborovalcev.

Nikdar ne bom pozabil prelepih dnij, v Benetkah 9-12. t. m. Povsod kamor si se obrnil videl si romarje, brez števila duhovnikov. Vse je hitelo v cerkve, v katerih je bilo izpostavljeno sv. R. T. — Na prekrasnih altarjih, med brezštevili brlečimi svečami, v prekrasnih cerkvah, katere so bile vse v praznični opravi ter okinčane in prepregnene z dragocenimi preprogami stal je naš Izveličar v podobi kruha cel dan, ter sprejemal češčenje neštevilnih svojih častilcev; a tudi po-noči se jim ni odtegnil, kajti v dveh cerkvah častili so ga noč in dan. Cerkve so bile napolnjene pobožnega ljudstva — in tudi po noči ni manjkalo častilcev, med njimi vsak večer od 10-11 ure mnogo škofov in kardinali.

Zborovanje bilo je v cerkvi sv. Ivana in Pavla, katera je bila spremenjena v zborovalnico ter okusno in krasno napravljena. Zborovalo se je od 9-12 v odsekih in od 3-6 bili so slovesni shodi. Govorili so imenitni možje duhovskega in svetnega stanu o Najsvetejšem. Cerkev bila je pri vsakem shodu polna. Videč veliko množico zborovalcev, med njimi kardinale, škofo, duhovnike, svetne učenjake, profesorje, odvetnike, gospode in gospe, bogate in uboge spomnil sem se apostolskih časov, ko so se verniki zbirali, h molitvi ter bili vsi enega duha v ljubezni do Jezusa Kr.

Ker doseže češčenje presv. Rešnjega Telesa svoj vrhunec pri nekrvavi daritvi sv. maše, je naravno, da so se sv. maše slovesno opravljale. Vsak dan zaroval je beneški patrijarh ob 7 uri sv. mašo pri sv. Marku in med njo obhajal vernike, a kar je vzbujalo med zborovalci največ zanimanja bile so slovesne škofovske maše v armenskem in grškem obredu, katere sta darovala zedinjena nadškofa, Ignacij Giurekian nadškof trajanapolski, v armenskem in nadškof necezareški Schiró v grškem obredu. Cerkev San Salvatore in pri sv. Cahariju bili sti napolnjeni vernega ljudstva, katero je občudovalo prelepe obrede in dragocene obleke a tudi spoznavalo kako se družu zvhod z zahodom v češčenju presv. Rešnjega Telesa.

Napočil je četrtek 12. t. m. zadnji dan slovesnega shoda. Ob 10 uri bila je slovesna škofovska maša pri sv. Marku, katero je daroval kardinal nadškof milanski, a popoldne bil je slovesni sklep. Benetke pokazale so svojo nekdanjo slavo, svoj lišp, svoj verski čut. Pred sv. Markom in v bližini zbralo se je okolu 20-30 tisoč ljudi, kateri so čakali slovesne procesije z Najsvetejšim. In ta nštevilna množica pripogibala je svoja kolena pred kraljem nebes in zemlje pričujočim pod podobo kruha ter sprejemala njegov bla-

bil do sedaj, ako mi daste Marijanico. Storil bom vse, kar boste hoteli. Pa še nekaj sem pozabil povedati. Pri nas imamo mladega oslička. Tako lep je, da bi ga kar zmirom gledal. Se ko je bil prav majhin, ga je grajščak Somrak meni obljubil. Jaz ga bom vzel seboj in ko doraste, vas bom peljal z njim, kamor boste hoteli.“

Žena se je Petrovi priprostosti srčno smejala in tudi Peter jej je pomagal.

V tem se je vrnila Marijanica.

„Kajne da, Marijanica!“ jej kliče Peter nasproti.

„Kar tako meni nič tebi nič ne morem pritrditi, Kdo bi mačka v vreči kupoval? Najprvo povej, potem dobiš odgovor.“

„Z materjo sva ravnokar o tebi govorila. In jaz sem jih prosil, da bi mi dali tebe za ženo. Kajne, Marijanica, da boš rada v to privolila.“

Pri teh besedah je molil žaljavo in okorno desnico proti Marijanici.

Dekletov obrazek je zalila rdečica.

„Na tako vprašanje ne morem takoj odgovoriti. Premisliti moram in ti boš čakal odgovora.“

Odšla je in tisti večer je Peter ni več videl. Poznala je sicer dobro ubozega Petra, bila je dobro vzgojena, ni imela onega ošabnega ponosa, kakoršnega imajo navadno bogate mladenke, pa vender jo je bilo sram bedastega hlapca, zelo je bila vžaljena.

(Dalje prihodnjič.)

goslov, ko je beneški patrijarh, obdan od vseh škofov raznih obredov, redovnikov, duhovnikov v najlepših oblačilih blagoslavljal po stari beneški navadi *morje, mesto, in vernike*. Ko se je vrnila procesija v cerkev zaključil se je shod s „Te Deum“.

V spomin shoda kovale so se lepe svetinje, katere nas bodo vedno spominjale lepih dnij v Benetkah a pripravljavni odbor napravil si je še lepšo svetinjo, ko je v četrtek opoludne pogostil in obdaroval 500 domačih ubogih. To so bile prave „agape“.

Dne 8. t. m. otvorila se je v šoli sv. Roka tudi evharistična razstava, v kateri je razstavljeni vse kar služi v čast S. R. T., kakor dragocena cerkvena oprava obleka, posode iz vseh časov in v raznih slogih.

Beneški listi pr. lastujejo temu shodu velikanski pomen v verskem oziru, kar ni dvomiti.

Vračajoč se od prelepega shoda, kateri je napravil na vsakega najboljši vtis, obudila se je i v mojem srcu želja, da bi tudi vsaka slovenska vas srčno častila presv. Rešnje Telo ter da bi tudi mi slovinci skoraj zbrali se h slovenskemu evharističnemu shodu.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Sprava med Čehi in Nemci se ne doseže še tako hitro. Vlada je sicer pripravila 5 predlog, da naredi spravo med Čehi in Nemci, toda upanja je malo. Ugoditi ne more ne Čehom ne Nemcem, zato sedeč že med dvema stoloma, išče pomoči pri Nemcih. Ne boš Jaka!

Češki katoliški shod se boče vršil dne 25., 23. in 24. avgusta v Kraljevem gradu. Na shod so povabljeni tudi taki možje, ki se sicer ogibljejo katoliškega gibanja. Tako je prav. Prepričati se moramo, da se katolikom ni treba bati javnosti.

V ogerski državni zbornici je boj potihnil. Vlada je srečno potolažila nasprotnike, spravila vse vladne predloge pod streho, poslance pa poslala na počitnice.

V hrvatskem saboru opozicija bojuje odločen boj proti večini in vladi. Pri vseh razpravah kaže se duševno nadvladje opozicije nad vladino stranko. Toda za vladne mameluke je vsako prepričevanje brezuspešno.

Vnanje države.

Francoski delavci pri sv. Očetu. Trinajststo francoskih delavcev se je pričetkom tega meseca poklonilo poglavarju krščanstva. Sv. Oče je vsprejel delavske trpine s prisrčnim nagovorom, ter jih spodbujal k vstrajnemu delovanju v meji vere in zakonov. Iz govora sv. Očeta je odsevala očetovska ljubezen in skrb za zatirani delavski stan.

Nemški cesar je bil v Rusiji naj-slovesneje vsprejet. Pozdravljanja in gostij ni manjkalo. Vendar vsi listi naglašajo, da je ta shod nemškega in ruskega cesarja velikega političnega pomena, ker se je napetost med Nemčijo in Rusijo poravnala.

Grško-turška pogajanja. Naglost ni nikdar dobra, govori je polž, ko je 7 let lezel čez planke in se prekopicnil. Tako mislijo najbrže tudi turški sultan in zastopniki evropskih vlad. Zato tudi še dosedaj mir mej Grško in Turčijo ni sklenjen, ter najbrže tudi ne boče.

Čast užaljene Italije sta reševala dva princa, z dvobojem. Princ Henrik Orleanski je razžalil italijansko armado. Radi tega ga je grof Turinski, nečak italijanskega kralja, pozval na dvoboj. Oba sta bila ranjena in s tem menda čast obeh rešena. Pač nimajo družega posla.

Bolgarski knez Ferdinand se je koncem svojega potovanja poklonil svojemu gospodarju, turškemu sultanu. Poljubil mu je baje najponižneje roko, v nadi da dobi kraljevsko krono. Vse beračenje pa mu je dosedaj še bore malo pomagalo. — Bolgarska vlada se je zelo zamerila avstrijski, ker je bolgarski ministri predsednik Stoilov zabavil proti Avstriji. Naša vlada je takoj odpoklicala svojega zastopnika na bolgarskem dvoru. Ubogemu Nandetu ne gre vse gladko.

Dopisi.

Iz goriške okolice. *Goriško glavarstvo in krajna policija.* Slavno c. kr. glavarstvo gorisko skrajno strogo postopa v — Gorici in najbližji okolici. Žal, da v družih krajih in družih zadevah ne tako. Evo dokazov!

Starašinstvo v goriškem glavarstvu

je sklenilo, da mora župan kaznovati vse tiste pobaline, stare ali mlade, ki se za časa službe božje potepajo okrog cerkev in s tem prouzročujejo veliko pohujšanje ne glede na to, da ne izpolnjuje druge cerkvene zapovedi. G. župan je radovoljno ta sklep izvršil ter nekatere kaznoval z malimi globami. Vsi pa s tem niso bili zadovoljni in nekaj se jih je pritožilo na slavno glavarstvo, ki je pritožbi ugodilo, ker baje ni nobenega zakona, po katerem bi se mogli kaznovati. Vprašam, kaj je večje pohujšanje, enkrat zavpiti „živio“ ali pa nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom tavati med božjo službo okrog cerkve, pušiti „španjole“, mlajše zapeljivati in jih zadrževati, da še oni ne gredo opravljati svoje krščanske dolžnosti? Saj je gotovo tudi slavnemu glavarstvu znana ona ministerska naredba iz l. 1854, ki se da vporablja v vsakem slučaju? In vendar taka razsodba!

G. župan v istem županstvu ni hotel dati dovoljenja za krčmo, ker so v vasi, kjer bi se imela otvoriti, že štiri bile in še iz družih razlogov. Prosilec dobil je v Gorici navodilo, naj gre h nekaterim starašinam, ki mu naj prošnjo podpišejo. S sladkimi besedami vjel je nekaj podpisov in dobil je krčmo od slavnega glavarstva.

Isti g. župan dal je nekemu mladeniču spričevalo npravnosti, v katerem pa je stalo tudi, da je dotični imel „ljubavno zvezo“ (ki ni ostala brez posledic) z neko deklino. Fant, ne bodi len, gre k slavnemu glavarstvu se pritožiti. Župan dobil je nalog, naj izbrise ono točko iz spričevala, ker take stvari ne spadajo vanje. Ker se je g. župan branil, poklicali so ga v Gorico, kjer je g. komisarju povedal, da ne more dati druge zveze spričevala, ker se take „ljubavne zveze“ pa močno dotikajo npravnosti. „Das ist Ansichtssache“ je dobil v odgovor. Lepi nazori, samo da so še malo preveč moderni. Spričevalo je baje izdalo glavarstvo!

Gospod župan je prepričan nasprotnik plesu in to z npravnostnega, zdravstvenega in narodno-gospodarskega stališča, katero stališče je pred nekaterimi leti opisal v izbornem članku v „Soči“, v članku, ki bi moral v vsakem županstvu enaradu biti v zlatem okviru. Ni čuda torej, da ne da dovoljenja za nobeno ceno in nikomur. Vsled tega v njegovem županstvu tudi plesa uže več let ni. Kdor hoče torej na vsak način plesati, mora oditi v sosednje občine ter tam zapravljati zdravje, čas in denar. Pa so tudi zviti tiči med njimi: ustanovimo veteransko društvo, kot veterani dobimo dovoljenje, če ne od župana, pa od glavarstva. Župan se vstavlja, da plesa ne bo, dokler on županje. Ali mislite, da mu gre glavarstvo v pomoč? Kaj se! Glede na patrijotičen namen naj dovoli, dobil je že dvakrat pismeno, prvič naravnost drugič posredno. Toda g. župana tudi taka pisma g. glavarja ne ganejo. Kaj stori slavno glavarstvo, ne vemo še, vemo pa to, da s plesi se patrijotizem ne širi, da so plesi le zloraba lepe veteranske ideje in patrijotizma!

Iz Kobarida: Za praznik vnebovzetju Dev. Mar. je visoko rodni gospod Ant. Klodič vitez Sabladoski podaril tukajšnji farni cerkvi lepo kazulo, katero so izdelala njegove gospice hčerke, pred vsem gospodična Milka. Kazula obstoji ob straneh iz belega moiré (reci moár) sredni del nosi pa svilnate cvetlice raznih barv, umetno vpletene na belo svilnato podlago. Ob robu in po sredi so prišite primerne borde, katere se v zlato prelivajo.

Ze ta praznik je tudi slikar g. Klement Delneri prebarval prav okusno prezbitarij, ter naredil 5. slik na presno. Podoba na stropu kaže venčanje Dev. Mar. Ob straneh glavnega oltarja ste sliki, Marijino oznanovanje in obiskovanje. Nad obokom v prezbitarij sta po sv. Jožef in sv. Janez Krstnik.

Med dobrotniki, kateri so v denarjih cerkvi kaj darovali, naj bo omenjena gospa Maria Nacht iz Feldkirchen na Koroškem, katera je podarila 100 gld. Bog povrni stoterno!

Kaj novega po Slovenskem?

Na Kranjskem. Legar se širi na Slapu, Budanjah in sosednih vaseh na Vipavskem. — V Gor. Jablanici pri Litiji se je pri streljanji ponesrečil 16 letni Martin Smuka ter v pol ure umrl. — V Tomišlju pod Ljubljano je zgorela več gospodarskih poslopj. Zažgal je 5-letni otrok, igrajoč s žveplenkami. — Na Savi je zasulo delavca Avsenika. Rudarji so ga rešili ter težko ranjenega prenesli na dom. — Utonila sta v Trzinu 9-letni brat in 13-letna sestra Janez in Marija Vrh,

bivajoča na počitnicah. — Na Bledu je „Bralno društvo“ priredilo krasen koncert v zdravniški dyorani. Navzočim tujcem, ki so se ga polnoštevilno udeležili je slovensko petje zelo ugajalo. — Utonil je 21-letni Fr. Blacič iz Gornjih Pirnič, ko se je kopal v Savi.

Na Stajerskem. Stajerski poslanci prav pridno sklicujejo volilne shode. Tako je prav! — 14-letni Jak. Laporšek se je po neprevidnosti obesil. Vrv, za katero se je pri planju ajdne držal, del si je pod brado. Spodrsne se ter obvisi na vrvi. Ko so ga ljudje bili zapazili, je že bil mrtev! — V občini Dol se je obesil slaboumen posestnik Martin Majcen. — V Radvanju pri Mariboru je padel v ribnik in utonil 7-letni Marko Gričnik. — Kmetu Orniku v Slivnici je vlak raztrgal dva vola. — Med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami je vlak povozil železniškega čuvaja Jož. Narada.

Na Koroškem. Nemške občine so po vzgledu bratcev na Češkem pričele odpovedovati sodelovanje občin v prenešenem delokrogu. — V Dolu je pogorelo 5 hiš in 4 skednji. — V Vrbskem jezeru je utonil zdravnik dr. Ivan Torisar, rodom Hrvat. — Prvi slovenski odvetnik dr. A. Kraut, iz Bistrice ob Pliberku se naseli na Koroškem. — V Štebnu ob Zili se je obesil kmet A. Haberle. — V Celovcu si je sam vzel življenje krojač M. Trpin. Pomanjkanje ga je gnalo v smrt.

NOVICE.

Gorica.

Naročnikom! Že zdavna smo prestopili drugo polovico leta, a mnogi gg. naročniki nam niso še poslali naročnine. Prosimo, da to takoj store, ker smo drugače prisiljeni vstaviti jim list.

Praznovanje rojstva Njeg. Veličanstva v Gorici. Na predvečer rojstva Njeg. Veličanstva je svirala mestna godba v slavnostnem obhodu po glavnih mestnih ulicah, obdana od ognjegasev, ki so nosili svetilke. Med svojim obhodom se je ustavila in svirala pred glavarstvom in pred g. županovo hišo.

V sredo 18. t. m. pa je bila v stolni cerkvi pontifikalna maša, katero je daroval prečastiti prošt in kapitularni vikar monsg. Jordan z zahvalnico „Te Deum“, kateri so prisostovali mestne, politične in vojaške oblasti.

Knezoškof Napotnik. „Südsteirische Post“ piše: „Njegova Vzvišenost preč. g. knezoškof se je vrnil v četrtek zvečer s poštnim vlakom od svojega tretjega letošnjega birmovanja in vizitacije iz dekanata Gornjigrad v Maribor nekoliko bolelov radi prenapornega dela“. Njeg. prevzvišenosti želimo hitrega okrevanja in trdnega zdravja v njegovem svetem, a težkem poklicu!

Osebnosti. Profesorja na goriškem gimnaziju g. g. Jožef Ivančič in Jožef Wenzel sta povišana v VIII plačilni razred.

Odlikovanje. Cesar je odlikoval gosp. Antona Muha, župana v Lokvi in deželnega poslanca s zlatim križcem s krono za zasluge, ki si jih je g. poslanec pridobil pri pogozdovanju Krasa.

Vseslovenski shod. O tem shodu govorimo na uvodnem mestu. Vse gg. župane in duhovnike, kateri že naprej vedo, da bodo zadržani, prosimo še enkrat, da to takoj javijo v Gorico. Vse gg. razumnike pa prav slovesno prosimo, da vsaki v svojem okolišu po vseh močeh delujejo na to, da se goriški Slovinci v najboljnjem številu udeležimo shoda. Pokažimo da se zanimamo za javno življenje, da tudi politično nismo pleme nižje vrste. Vse slovenske razumnike prosimo, da se oglasijo do 25. t. m. za vstopnice.

Premembe v štajerski kapucinski provinci. Provincijalom štajerske provincije kapucinskega reda je bil izvoljen č. o. Friderik Inglič, defintorjem pa so bili izvoljeni: č. oo. Albert Möselberger, Gregor Jenič, Edvard Bervar in Konstantin Škodnik. Č. o. Metod Mišič, do sedaj v Gorici, je imenovan vikarjem v Celju. O. Oswald Semé je premeščen iz Gorice v Knittelfeld, o. Mavricij Kukovic iz Gorice v Celovec, o. Maver Rozmann iz Gorice v Celovec. O. Gregor Jenič je imenovan gvardijanom v Celju. O. Odilo Rifelj pride iz Celja za gvardijana v Gorico, o. Žiga Wagner pa iz Lipnice za gvardijana v Krško. O. Gabrijel Bajec je izvoljen vikarjem v Lipnici. V sv. Križ pride za gvardijana o. Alfonz Waksel iz Krškega. Premeščen je o. Celestin Lojk iz Celovca v Skofjo Loko, o. Henrik Putrih iz Celovca v Gorico. O. Alojzij Slabanja pride kot vikar v Hartberg, o. Herman Langeršek iz Škofje Loke v Irdning, o. Angel Sakler kot vikar v Labudnico, o. Zeno Lezuo

kot gvardijan v Labudnico. O. Epifanij Bachmayer pride v Hartberg, o. Karol Kemperle iz Irdninga v Gorico, o. Erhard Pečar pa iz Celovca v Celje.

Umeščenje goriškega župana. Učera 19. t. m. ob 11. uri je bil tukajšnji mestni dvorani slovesno umeščen novopotrjeni župan, dr. Karol Umeti.

Novi katekizem tiskan v „Kat. tiskarni“ v Ljubljani se glasom ordinarijatskega odloka s bodočim šolskim letom ne sme uvesti v šolah naše nadškofije. V tem oziru čakati je nadaljnje odločitve preč. knez nadškofijskega ordinarijata.

Posamezni letniki Rimskega Katolika ter „Dvanajst večerov“ se dobivajo v našem uredništvu. Bogoslovci in dijaki jih dobé po znižanih cenah.

Novo mašo je daroval v kapelici pri Notre Dame dr. Franč. baron Salis-Seewis, rodom vi Švice.

Slavni vladi v album. „Sentinella“ od 18. avgusta t. l. je prinesla uvoden članek „Sempre avanti Savoia“ v katerem proslavlja italijansko kraljevsko rodbino, sosebno dvojnika grofa Turinskega. *Toda o rojstnem dnevu našega presvetlega cesarja niti znilo ni glasilo nikdar lojalnih neodrščencev.* Ako drugim prav nam tudi, če jo vsi popihajo čez mejo.

Potrjenje pravil. — Pravila „Trgovsko“ obrtne registrovane zadruge v Gorici z neomejenim jamstvom so potrjena.

„Sentinella“ in usmiljeni bratje. Kakor stekel pes zaganja se goriško „Budalo“ v vse in vsakega. Potem ko se je že izpisala proti slovenski liturgiji, slovenskim barbarom, tramvajevim služabnikom, zagnala se je v izvrstnega uljudnega g. podzdravika v bolnišnici br. Elizeja. Po rodu Nemeč je napram vsem vedno jednako uljuden, in z občulovanja vredno potrpežljivostjo pomaga bolnikom in zobobolnim, prihajajočim v bolnišnico. V plačilo pa mu „Budalo“ očita, da Italijanom dere zobe „con maniera slovena“ t. j. na surov način. No, no vi pa v resnici „con maniera italiana“ plačujete dobrotniku meščanov! Prihodnjič dajte si poprej vsaj za poskušnjo zobe izdreti, potem še-le pišite.

Zavarovanje goveje živine lepo napreduje; do sedaj so imeli osnovalne shode v Sovodnjah, Vrtojbi, Prvačini, Rihemberku. Ker je namestništvo potrdilo pravila vzajemno podpornega društva za zavarovanje goveje živine v Biljah, založi „Primorski list“ par sto iztisov istih pravil ter jih odda svojim naročnikom po 5 kr. — Prošnje za potrditev pri c. k. namestništvu priložijo se pravila v petih iztisih. Gospodje rodoljubi na delo za blagor ubogega kmeta!!

Lega Nazionale tudi letos v časopisih razpisuje podpore mladeničem, ki bi se posvetili učiteljskemu ali duhovskemu stanu. Da je židom, framasonom in njih slugam, ki sede v vodstvu „Lega“ naraščaj duhovski deveta briga, je pač jasno kot beli dan. Iščejo pač vse kaj družega. Duhovniki naj postanejo fanatični njihovi agitatorji. Pač žalostno, ako kdo, ki se posveti duhovskemu stanu sprejme podporo od takih nasprotnikov cerkve.

„Corriere in resnicoljubje“. Židovski lažjavi kljukec s slastjo laže, da so Slovinci in Ljubljani s kamenjem napadli nemške turiste. V resnici pa so ljudje, po prepevanju „izdajske pesmi“ „Wacht am Rhein“ kričali in žvižgali pred kazino. O surovostih celjskih nemškutarjev pa „resnico“ ljubni „Corriere“ nečesar ne ve. Le Slovence bi radi razupili kot barbabe. Ko bi se ne poznali.

„Goriško Budalo“ se jezi, da Slovinci prestavljajo „Piazza Grande“ s „Travnik“. Urednike „Budala“ opozarjamo, da vprašajo svoje očete domu prišedše kje so bili, in odgovorili jim bodo „sul Travnik“. Travnik je bil in ostane, ter ga niti budalovi jezikoslovci ne izbrijejo.

Gozdnemu uradu v pomislek. Večkrat se sliši o nesrečah, ki se primerjajo na cesti, ki pelje od Solkana na Trnovo. Največ voz vozi drva iz erarskega gozla. Ali bi se ne napravili ob nevarnih mestih tako potrebni držaji? Saj bi ne stali toliko in vendar, koliko nesreč bi bilo manj!

„Monceschiatto“. Kdor ve, kaj pomeni ta beseda, klobuk doli pred takim učenjakom. In vendar so to spako izumili jezikoslovci goriškega „Budala“ za naš Rihenberg. Monceschiatto — Rihenberg. Na to iznajdbo pa že lahko vzamejo patento.

Blazna žena. V petek je ušla iz tukajšnje ženske bolnišnice blazna žena s srpom v roki in provročila tako velik strah med minogredočimi. Ker je bila ta žena jedna najmirnejših, se ji je dovolilo in naročilo, naj reže travo. Ali naenkrat

jo je zapustil prejšnji mir; k sreči so jo takoj vlovili in zopet skrbno zaprli.

Nevaren voz. V soboto popoldne padli so ravno pred pošto raz voz hlodi namenjeni v Podgovo. Utergale so se bile namreč verige. Dasi so se valila na obe strani ceste in je bilo mnogo ljudi na poti, vendar se ni zgodila nobena nesreča.

Navdušenje med Slovenci pojema. Mnogi so zopet pričeli kupovati pri onih, ki nas prezirajo in zaničujejo. Slovenci! ne bodite šalobarde, kupujte pri domačinih! Slovenskim trgovcem pa z nova priporočamo, da postrežejo s poštnim blagom za poštno ceno, da tako v tem oziru odpadejo vsi izgovori.

Kaj se vse ne bere v „Sentinelli“ Nekoč je daroval „Legi“ 10 kron z geslom: „La goccia scava la pietra“ ad onore delle armi italiani. Tako si dajejo duška za Italijo goreči neodrešeni.

Romarji na Sv. Goro in „Corriere“. Židovska zgaga jezi se in spodtika, da so za Vel. Smaren slovenski romarji, hodeči na Sv. Goro, po mestu prepevali slovenski, ter pozivlje mestno policijo, da nežna židovska uha obvaruje tacega vznemirjenja. Kaj pa naj porečejo Solkanec, katere so celo noč pred praznikom furlanski romarji motili s svojim prepevanjem. Toda Slovenci niso nestrpni, zato se tudi niso spodtikali ob njihovem petju. Potem pa recite gospodaj Slovenci so nestrpni!

Vnelo se je v pondeljek v kovačiji v artilerijski vojašnici Ogenj so v jedni uri zadušili.

Goriški peki so zopet zvišali ceno kruha. Kruh prodajajo sedaj po 20, 18, 16 kr. kilo. Trpijo pri tem Slovenci, ker goriški Furlani jedo le polento.

Nesreča. V sredo je neka žena v Gorici vtila špirit na ogenj. Plamen se je prijel njene obleke, in uboga reva se je tako opekla, da je malo upanja na ozdravljenje.

Iz Podturna Slovenski romarji so se letos udeležili v jako pičlem številu. Kar jih ne vabi, je to, da se jim lomi kruh besede božje že dve leti zapored od domačega gospoda župnika, pa tako, da so po vsej pravici lahko užaljeni.

Slovenski romarji so bili do lanskega leta navajeni na izvrsten cerkyen govor, ki je trajal do trideset ure in še več; lani pa in letos je govoril domači gospod komaj po 10 minut in pa kako brzlo. Taka je bila sodba ljudstva. Prihodnjic jih bo še manj. Le tako naprej... potem pridemo daleč.

Italijanska šola v Podgori pri Gorici obstaja že šest let, dasi še nobeno leto ni imela zakonitega števila otrok. Skozi polovico učencev je iz Italije, to so otroci tovarniških delavcev, za katere bi morala tovarna vzdrževati šolo. Zato je v zadnji seji c. kr. okrajnega šolskega sveta predlagal šempaski župan gospod Jožef Fagnel, naj se ta šola zapre. Predlog je obveljal.

V Podgori in Pevmi je pričela razsajati skratlatica.

Cigani so v veliko nadlego goriške okolici, posebno posameznim vasem, po katerih se klatijo. Pri poročamo slav. glavarstvu, da tem ljudem nekoliko ostreje stopi na prste, da bodo prebivalci in njih premoženje varnejši.

Ustavljanje vlaka v Devinu. Do 20 septembra se bo brzovlek št. 1003, kateri vozi iz Kormina v Trst, ustavljal tudi v Devinu ob 7.47 zjutraj.

Zabranjena nesreča. V nedeljo bi bila vlaka iz Gorice in Nabrežine kmalu trčila blizu postaje Devin. Le hladnokrvnosti strojevodjev se je zahvaliti, da sta vlaka še za čas ustavila. Potniki so užili le nekoliko strahu.

Nov zdravnik v Sežani. G. dr. Jožef Vilimek, Čeh po rodu, se je kot praktični zdravnik naselil v Sežani.

Ravne pri Cerknem so pogorele. Šest in štirideset ljudi je brez strehe in hrane. Šestdeset goved brez hleva. Pogorelo je velike krme za živino, hišna oprava, orodje, obleka, jestvine, tudi nekaj denarja. Veliki reveži so pogoreleci, ker so večinoma močno zadolženi. Naj pomaga revežem, kdor more. Mnogo zvišanih beračev prosjači pod lažnjivim imenom raveskih pogorelecev. Kdor nima od gosposke potrjenega dovoljenja za pogorelece prositi, naj se ovadi na pristojno mesto.

Izlet slov. pevsk. društva tržaškega v Vipavo se je vršil ob najlepšem vremenu. Lepo so peli med darovanjem pri M. B. v Logu. Zvečer po 6 uri se je pričel koncert. Najbolj so ugajale narodne pesmi Hubadove.

Italijanski spisi o glagolici in čistitke pisatelju. Neki mladenič, imenom Salata, radom iz Osora, je izdal nedavno nekaj sestavek o glagolici, s katerim je utel dokazati, da ni razloga, da bi na-

dalje obstojal ta obred v slovenskih krajih, ter da sploh ni bilo nikdar glagolice tam, kjer jo nahajajo vsi nepristranski pisatelji.

Ta spis je poslala osorska občina, — pisatelj oče je namreč tam načelnik — apostolskemu nunciju preč. g. Taliani — ju na Dunaj in c. kr. namestniku vitez Rinaldiniju v Trst. Kakor se čita v poreškem listu, se je nuncij zahvalil načelniku in mu izrekel nado, da bo imela ta knjižica mnogo spasonosnih posledic. Občinskemu zastopstvu pa, da je došlo tudi jako laskavo pismo od c. kr. namestnika. Česmo prav podočeni, je hotel nadebudni prstel nekoč proslavljati II XX. Settembre proti papeštvu, a mu je bila vlada zabranila.

Na Gradu pri Mirnu delajo se v romarski cerkvi lepa dela. Do septembeske kvaterne nedelje vložil se na lep marmornat prestol nad glavnim altarcem marmornat kip žalostne Matere Božje, katerega izdeluje klesarski mojster Novelli iz Gradiške pod nadzorstvom profesorja Nordija iz Trsta. — Tudi pročelje iste cerkve bode kmalu končano.

Posnemanja vredno. V občini Bridka v Bukovini vzelo je 40 kmetov vse gostilne v zakup. Tako so bili židje, katerih je tam ko listja in trave, ob zaslužek. Zato so židje sklenili, da se izselijo v Kanado. Da bi tudi drugi tako naredili!

V Idriji pri Bači je dne 5. t. m. ob 3 zjutraj nastal ogenj sredi vasi. Pogorelo je 5 poslopij. D. mačini so z vs-trajnim gašenjem preprečili, da ni pogorelo še mnogo drugih poslopij.

Trst-Istra.

Nov poštni urad se odpre dne 1. septembra v Rojanu z imenom „Trst 9.“ Napis na uradu in pečatu bode samo italijansko-nemški; slovenskega ni treba, ker je v Rojanu je le peščica Slovencev.

Nekaj žalostnega za smeh. V Trstu je pri c. kr. pristojbinskem uradu nekdo vložil 10. t. m. slovensko prošnjo, da bi se mu dovolilo plačevanje dedne pristojbine na obroče. Utemeljil je svojo prošnjo s tem, da radi slabega gnotnega stanja in radi finančnih kalamitet ne more plačati vsega zneska naenkrat. Uradnik, ki ne zna slovenski, je pa zahteval v italijanskem jeziku na prošnjo kolek za 50 kr., češ da se ista tiče cinka (ital. stagno) in strelovoda (ital. kalamite). — Ali bi ne bil tak uradnik dober za strelovod?

Cerkvico v čast sv. Cirila in Metoda bodo zgradili v Padriču v tržaški okolici. Sestavljeni odbor je že vložil prošnjo za nabiranje prostovoljnih donoskov. Cerkvico hočejo dozidati in posvetiti prihodnje leto v proslavo jubileja našega presvetlega cesarja.

Italijani oproščeni. Minoli teden so se morali pred okrožnim sodiščem v Rovinju zagovarjati dr. Mrak, dr. Lorenzetto in meščani Sotocorona, Davanzo in Marchesi, ker so se o priliki volitve v peti skupini ustavljali orožnikom v Vodnjanu. Jeden je obsojen na 20 gl. globe, vsi drugi so oproščeni.

Štrajki v Trstu. Mizarski pomočniki, ki so delj časa štrajkali, so se po večini vrnili k delu. Upa se, da se kaj kmalu pomirijo i ostali, kar bi edino omogočilo redno nadaljevanje dela v vseh delavnicah. Pekovski pomočniki pa se zdaj še nikačor ne hote pomiriti, in to tem manj, ker nočejo gospodarji sprejeti njihovih novih zahtev. Pred kratkem so se sešli v resen domenek, kako jim je v tem vprašanju postopati nadalje. Kdo bode pri tem trpel škodo? Naravno, da gospodarji, ker se jim s tem kupčija zadržuje, delavci sami, ker so v tem času povsè brez zaslužka, in konečno odjemalci, ki prejemajo za drag denar samo-le slabši kruh. Kedaj prenehajo ti štrajki, tega se sedaj ne dá še določiti.

Govori se da mislijo tudi kovaški pomočniki pričeti svoj štrajk. Sedanje razmere jim niso nič kaj ugodne. Od svojih gospodarjev zahtevajo bajé 20% povišanja plačila. Da se jim mislijo v štrajku pridružiti tudi nakladalci oglja, to je v ljudskih krajih splošna govoric. Vse hoče torej štrajkati! S čem opomoči? Plačaji se vsakemu po zaslugi in sicer pravično, saj delavec ne zahteva več kot to, kar rabi zasè in svojo družino. Gospodarji naj resno upoštevajo pravične zahteve svojih delavcev, kateri imajo istotako pravico do človeka vrednega življenja, kakor i oni sami!

Pekovski pomočniki so zopet vstopili v delo, ker so gospodarji deloma privolili v njihove zahteve. Vse štrajke so vpriporili mokrski voditelje. Ali so to storili iz ljubezni do delavcev, je veliko oprašanje.

Premeščenje deželnega zbora. Dunajski listi prinašajo kot gotovo vest,

da se istrski deželni zbor premesti iz Poreča v Pulj. Ako se to uresniči, tedaj treba od vlade odločno zahtevati, da se pred otvoritvijo deželnega zbora redarstvo v Pulju podržavi, ker bi drugače istrski zastopniki ne bili v Pulju v nič manji nevarnosti za življenje, kakor so bili v Poreču.

V Pulju so spustili v morje novo vojno ladjo „Zenta“.

Razmere na Koroškem. Koroški Nemci nikakor ne morejo pozabiti jezikovnih naredeb. Sedaj so sklenili ustaviti posle v prenešenem delokrogu, kar bi naj veljalo kot zausnica vladi, ki se jim je dosmrtno zamerila s potrjenjem jezikovnih naredb. Te nesrečne jezikovne naredbe! O, saj vas poznamo, vas, verne sinove velike matere Germanije, saj vemo da so vam jezikovne naredbe samo mašilo in sredstvo, s katerim stremite vse kaj drugemu naproti. Nadvladje v Avstriji — to je smoter vašega stremljenja, smoter, ki se vam pa v veliko žalost čim dalje bolj oddaljuje. Slovenci na Koroškem naj bodo tedaj previdni, pogumno naj kljubujejo slednjemu tujemu nasilstvu, drugače izgine njihov rod v slavnem Korotanu, drugače so vsi sedanji zadnji politični pojavi v njihovi deželi samo-le glasna, a žalna labudnica, ki bo ob pokopu njihovega rodu tužnimi glasi pretresala srca po vsej Sloveniji! Pričeto delo v lastno vsvojenje naj zato srčno nadaljujejo, ob strani svojih vernih učiteljev in voditeljev naj stremè pogumno do zmage, katero jim hoti pokloniti dobrotni Bog!

Nedeljski počitek v Stokholmu.

V Stokholmu na Švedskem je ob nedeljah vse zaprto. Med časom, ko se vrše v cerkvi sv. opravila, so zaprte celo gostilne. Vsi uradi, ne izvzema poštnega so tedaj zaprti, tako da je človeku nemogoče, prejeti ob nedeljah kako pismo.

Marsikdo bo menil, da je vse to jako neprijetno. Nikakor! Tako se človek i duševno i telesno odpočije, takó vziva res nedeljski počitek, da potem tem bolj pokrepčan nadaljuje v ponedeljek svoja navadna dela. V ponedeljek izvrši to, kar mu je došlo v naročilo v nedeljo, in ako bi imel kako žalno vest sprejeti v nedeljo, je ta odložena za prihodnji dan.

Umor španjskega ministerskega predsednika Canovasa. V nedeljo 8. t. m. je bil na Španjskem umorjen ministerski predsednik Canovas. Morilec je anarhist Angiolillo, rodom Italijan. V kopališču Santa Agnesa pri San Sebastjannu je poslednji planil pred ministerskega predsednika, in trikrat ustrelil vanj takó, da je umrl čez poldrugo uro, previden sv. zakramenti. Morilca so zaprli, razburjenost je splošna. Angiolillo se je porodil l. 1871. v Foggia in je dokaj izobražen človek. Zgodaj je zašel v kroge socialistov in anarhistov, kar mu je rodilo mnogo burnih dnij. Radi anarhističnega razgrajanja je bil obsojen v ječo, ali ubežal je iz domovine in šel v Francijo, Belgijo, Anglijo in Španjko, kjer je konečno izvršil svoj najernejši čin. Misli se, da je to zlodejstvo zaručeno še z drugimi enakimi čini, kakor se to pri anarhistih sploh dogaja. Tudi so našli pri Acciaritu, napadalcu italijanskega kralja, fotografirano skupino, v kateri stoji, se vè, tudi Angiolillo. Iz vsega se tedaj sklepa, da so si zločini anarhistov vedno v zvezi. Angiolillo si ne dela radi tega svojega zlodejstva nikakih skrbi, ampak biva povsè miren v ječi. No, ni tega miru ne bode vžival več dolgo, ker so ga obsodili k smrti.

Štiri največja mesta na svetu.

Dosedaj zavzemalo je prvo mesto za Londonom, največjim metom na svetu, mesto Pariz, nato Berolin in Novi York. To mesto pa bo postalo, oziroma je že, drugo največje na svetu. Kajti združilo se je z mestom Brooklyn in nekaterimi predmestji v jedno občino in mesto, z imenom Veliki Novi York. Pribivalcev štela so imenovana mesta l. 1896: — London 4,433,018, Novi York 3,294,865, Pariz 2,511,955, Berolin 1,715,000. His je v Londonu 600,000, v Novem Yorku 167,000 (zasebnih je 130,000), v Parizu 100,600, v Berolinu 23,307. Ploščina, katero ta mesta zavzemajo je: London 3042, Novi York 1932, Pariz 966, Berolin 550 hekta.

Anarhisti v Rimu. Redarstvo je aretovalo v petek tri anarhiste. Govori se, da so v njihovih stanovanjih našli in zaplenili jedno bombo. Zasačenje teh anarhistov zna biti še velikoga pomena, ker se misli, da so bili v sporazumljenju in v zvezi z Acciarito-jem in njegovim napadom na kralja Humberta. Redarstvo je zaplenilo tudi veliko orožja in listin, med katerimi so pisma Kaserija, Acciarito-ja in drugih anarhistov.

Na oglas tvrdke Pipan et Comp. opozarjamo g. čitatelje. Ta tvrdka je popolnoma zanesljiva kakor smo se sami prepričali. Med svoje odjemnike šteje tudi razna vojaška oskrbovališča, ki gotovo odjemljejo le tam, kjer se dobro blago dobi po najnižji ceni. Zato slovenskim trgovcem priporočamo, da se obrnejo do tvrdke z raznimi naročili.

„Hranilnica in posojilnica“ v Sempetru pri Gorici javlja tem potom, da bo imela dné 24. avgusta t. l. svoj izredni občni zbor.

Dnevni red: 1. Poročilo tajnikovo o doslejnjem poslovanju.

2. Prememba pravilnika.
3. Slučajnosti.

Odbor.

Naznanilo.

Vse one naše čestite kupce koji pošiljajo k nam po blago z vozniki, obvestimo, da z dnem 24. tm. preložimo pisarno in del zaloge iz ulice Zouta št. 1 v Via Valdirivo št. 18 (prva ulica od nove poštno palače proti Korso).

I. Pipan & Comp.
v Trstu.

Štev. 535

3—1

Ob.

Razglas

Naznanja se, da

JAVNA DRAŽBA

zastavil II. četrtleta t. j. mesecev

aprila, maja in junija 1896.

začne v

ponedeljek dne 13. septembra 1897.

ter se bo nadaljevala naslednje četrtke in ponedeljke.

Od ravnateljstva zastavnice

in z njo združene hranilnice.

V Gorici, dne 7. avgusta 1897.

Oglas.

Na prodaj so knjige razne slovenske in nemške po nizki ceni.

Odda se tudi prav dober leksikon. Zve se pri upravnistvu.

Učenca

sprejme v svojo prodajalnico trgovec G. Likar v Gorici.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

zvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinerega za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila zvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Friderik Müller

zastopnik tvrdke N. Schad Monakovo
Vrtna ulica št. 24.

priporoča slavnemu občinstvu bicikle renomiranih tovarov Dürkopp in „Swift“ Steyr. Specialiteta „Diana“ 21“, izvrsten stroj, lehak tek. Ti izdelki se ne strašijo nikake konkurence. Lastna kolesarska šola se nahaja v Dreherjevem salonu.

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

naznanja da je otvorilo društveno zalogo brskih vin v ulici Barzellini. V zalogi se dobivajo poleg pristne rebule tudi razna domača črna vina. Za pristnost se jamči.

Anton Fon

klobučar in gostilničar v Seminski ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krémi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.